

บทบาทสหประชาชาติในการฟื้นฟูสภาพนิเวศในกฎหมายระหว่างประเทศ(ค.ศ.2001-2005)

นางสาวพจณี สิมะนราธร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE UNITED NATIONS'ROLE IN THE RECONSTRUCTION OF AFGHANISTAN IN
INTERNATIONAL LAW (2001-2005)

Miss Potjane Simanarathorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491101

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทสหประชาชาติในการฟื้นฟูสภาพนิเวศในกฎหมายระหว่างประเทศ(ค.ศ.2001-2005)

โดย

นางสาวพจณี สิมะนราธร

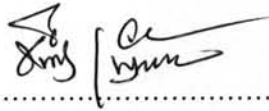
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ปัจจุสานนท์

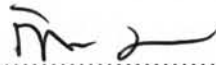
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณบดีคณะนิติศาสตร์

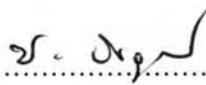
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์วิฑิต มันทาภรณ์)

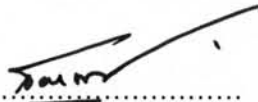
อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ปัจจุสานนท์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศารทูล สันติवासะ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต เกิดสมเกียรติ)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พรชัย ตำนวิวัฒน์)

พจนี สิมะนาราธ : บทบาทสหประชาชาติในการฟื้นฟูอัฟกานิสถานในกฎหมายระหว่างประเทศ(ค.ศ.2001-2005). (THE UNITED NATIONS' ROLE IN THE RECONSTRUCTION OF AFGHANISTAN IN INTERNATIONAL LAW (2001-2005) อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร.ชุมพร ปัจจุบันนท์, 242 หน้า.

แม้ว่ากฎบัตรสหประชาชาติมิได้บัญญัติถึงการฟื้นฟูไว้โดยตรง แต่การฟื้นฟูก็จัดเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพตามความมุ่งประสงค์และหลักการขององค์การสหประชาชาติ ความสำคัญของการฟื้นฟูอยู่ที่การทำให้ประเทศใดๆ ก็ตามที่เกิดความขัดแย้งสามารถกลับมามีเสถียรภาพทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และทำให้ประชาชนในประเทศดังกล่าวสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขหลังจากเกิดความขัดแย้ง

อำนาจของคณะมนตรีความมั่นคงถูกกำหนดไว้โดยกฎบัตรสหประชาชาติ แต่ไม่มีมาตราใดกฎบัตรสหประชาชาติบัญญัติถึงอำนาจในการฟื้นฟูของคณะมนตรีความมั่นคงไว้โดยเฉพาะ ต่างจากอำนาจในการระงับข้อพิพาทอย่างสันติวิธีซึ่งบัญญัติไว้ตามหมวด 6 และอำนาจในการบีบบังคับตามหมวด 7 อย่างไรก็ตาม อำนาจของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติในการฟื้นฟูเป็นอำนาจโดยปริยายตามความมุ่งประสงค์และหลักการขององค์การสหประชาชาติในการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

อัฟกานิสถานเป็นประเทศหนึ่งที่มีปัญหาต่างๆ มากมาย เนื่องจากสงคราม อาทิเช่น ปัญหาการปราศจากรัฐบาล ปัญหาสงครามกลางเมืองและปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังนั้น อัฟกานิสถานจึงต้องการการฟื้นฟูจากองค์การสหประชาชาติ ด้วยเหตุนี้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการฟื้นฟูอัฟกานิสถานภายใต้กรอบของสหประชาชาติ

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต..... พจนี สิมะนาราธ.....
ปีการศึกษา.....2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ๒๕ ๖๒.....

4686275134 : MAJOR LAWS

KEY WORD: UNITED NATIONS/RECONSTRUCTION/AFGHANISTAN

POTJANEE SIMANARATHORN : THE UNITED NATIONS'ROLE IN THE RECONSTRUCTION OF AFGHANISTAN IN INTERNATIONAL LAW (2001-2005). THESIS ADVISOR : PROF. CHUMPHORN PACHUSANOND, Ph.D., 242pp.

Although Charter of the United Nations does not provide for the reconstruction, the reconstruction is the reflection of the international peace and security maintaining according to the purpose and principle of the United Nations. The importance of reconstruction is to provide any post conflict state the political, economic and social stability and to provide the people the happy life.

The power of Security Council is provided in the Charter of the United Nations such as power of pacific settlement of dispute under chapter 6 and power to act with respect to threats to the peace breaches of the peace and acts of aggression under chapter 7. But there is no provision of the charter expressly states regarding the Security Council's power of reconstruction. However, such power of Security Council is the imply power which is interpreted from the purpose and principle of the United Nations for maintain of international peace and security under the Charter.

In past Afghanistan had many problems owing to war such as the absence of government, the civil wars and the human right violation. Afghanistan therefore was in need of the reconstruction from the United Nations. For this reason the Security Council was in charge of the reconstruction of this country under the scope of the United Nations.

Field of study.....Laws..... Student's signature...Potjanee simnarathorn...
Academic year.....2006..... Advisor's signature.....Chyhu.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี เพราะความเมตตาจาก ศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร บัจจุสานนท์ ซึ่งกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดต่างๆ ตลอดจนความกรุณาในการตรวจทาน แก้ไขเนื้อหาวิทยานิพนธ์ อีกทั้งให้ กำลังใจและความเมตตาจากท่านทำให้ผู้เขียนทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ผู้เขียนสำนึกใน พระคุณของท่านและขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์วิฑิต มันทาภรณ์ ประธานกรรมการ วิทยานิพนธ์ท่านได้ให้ความเมตตาชี้แนะประเด็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศารทูล สันติวาสะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิต เกิดสมเกียรติ และอาจารย์ ดร.พรชัย ด่านวิวัฒน์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณคุณคุณฐิติพร ดังสุรัตน์ ที่ช่วยเหลือในการเขียนบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์ คุณเอก ยิ้มฉาย คุณเดชอุดม ชุนนะสิทธิ์ ที่เป็นธุระให้กับผู้เขียนในการติดต่อกับ อาจารย์ คุณบุญนำ โสภากุทก คุณพัชรียา สันธนะ ที่ให้ความช่วยเหลือผู้เขียนในการลงทะเบียน เรียน คุณศิริรัตน์ ศิริจันทร์โท คุณภาสิริ รัตนกุล คุณจันณญา ภิญญาวัฒน์ คุณวรียา หยิกประเสริฐ คุณจิตสุคนธ์ ธรรมมาวสุ คุณปิตติสาร ธารสุวรรณวงศ์ คุณทศพล ทรรคนกุลพันธ์ คุณณัฐวัฒน์ กฤตยานวัช ที่คอยให้กำลังใจผู้เขียนเสมอมา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หลักสูตรนิติศาสตร์ มหาบัณฑิต คุณสุวรรณา มงคลรุ่งเรือง คุณกนกกร ป้อมปลั่ง คุณนุชจรี ศิริยทรัพย์ ที่รับฟังปัญหา และให้กำลังใจผู้เขียนเสมอมา และ ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ ในสาขาอื่นๆ ทุกคนที่ผู้เขียนไม่สามารถเอ่ยนามได้ครบถ้วน

ผู้เขียนขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว คุณพ่อเสาร์แก้ว คุณแม่อาภรณ์ พี่อรพิน พี่กาญจนา น้องสุพรรณีย์ น้องสุชาดา ซึ่งได้เอาใจใส่ ถามไถ่ ให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุน ให้ กำลังใจและความช่วยเหลือในด้านต่างๆ รวมถึงหลานสาวอิสรา ที่ทำผู้เขียนได้คิดถึงตลอดมา

หากว่าวิทยานิพนธ์นี้มีส่วนที่อยู่บ้าง ผู้เขียนขอกราบแทบเท้ามอบบูชา คุณของ บิดา มารดา รวมทั้งบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และคุณธรรมแก่ผู้เขียน ตลอดมาด้วยความเคารพกตัญญูกตเวทิตา แต่ถ้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องประการใดแล้ว ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	3
1.4. วิธีการศึกษาวิจัย.....	3
1.5. สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. หลักกฎหมายภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติและกลไกของคณะมนตรีความมั่นคง ในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ.....	5
2.1 หลักกฎหมายของภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติ.....	6
2.1.1 หลักเกณฑ์ของกฎบัตรสหประชาชาติ.....	8
2.1.1.1 จุดมุ่งหมายของกฎบัตรสหประชาชาติ.....	8
2.1.1.2 หลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ.....	10
1. หลักการว่าด้วยความเสมอภาพในทางอธิปไตยของรัฐสมาชิก.....	12
2. หลักการว่าด้วยการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศโดยสันติวิธี.....	12
3. หลักการว่าด้วยระบบความมั่นคงร่วมกัน.....	13
4. หลักการว่าด้วยการเคารพต่อเขตอำนาจภายในของรัฐสมาชิก.....	15
2.1.2 สถานะทางกฎหมายของกฎบัตรสหประชาชาติ.....	16
2.2 กลไกของคณะมนตรีความมั่นคงในฐานะที่เป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการรักษา สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ.....	17

2.2.1	อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเบื้องต้นของคณะมนตรีความมั่นคง.....	19
2.2.2	การออกข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคง.....	23
2.2.3	มาตรการซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ.....	29
2.2.3.1	การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี.....	30
2.2.3.2	การดำเนินการคุกคามต่อสันติภาพ การละเมิดต่อสันติภาพและ การกระทำการรุกราน.....	39
2.2.3.3	การจัดตั้งกองกำลังสหประชาชาติในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ.....	44
1)	ฐานทางกฎหมายของคณะมนตรีความมั่นคงในการจัดตั้ง กองกำลังสหประชาชาติ.....	45
2)	ลักษณะของกองกำลังสหประชาชาติในการปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ.....	47
3)	ขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของกองกำลังสหประชาชาติ.....	48
4)	พัฒนาการในการปฏิบัติการของกองกำลังสหประชาชาติ.....	56
5)	ข้อจำกัดในการจัดตั้งกองกำลังสหประชาชาติ.....	56
2.3.	ความสัมพันธ์ระหว่างคณะมนตรีความมั่นคงกับองค์การภายในอื่นในการปฏิบัติการ เพื่อสันติภาพในกฎบัตรสหประชาชาติ.....	66
2.3.1	ความสัมพันธ์ต่อสมาชิกาใหญ่สหประชาชาติ.....	67
2.3.2	ความสัมพันธ์ต่อเลขาธิการสหประชาชาติ.....	71
3.	บทบาทคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติในการฟื้นฟูสันติภาพของอัฟกานิสถาน.....	75
3.1	ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้คณะมนตรีความมั่นคงเข้ามาปฏิบัติการฟื้นฟูสันติภาพ อัฟกานิสถาน	75
3.1.1	แนวคิดเรื่องการฟื้นฟูสันติภาพใน An Agenda for Peace.....	76
3.1.2	อำนาจของคณะมนตรีความมั่นคงเกี่ยวกับการฟื้นฟูสันติภาพอัฟกานิสถาน.....	78
3.2	มติคณะมนตรีความมั่นคงที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูสันติภาพในอัฟกานิสถาน.....	80
3.2.1	การฟื้นฟูสันติภาพภายใต้ข้อตกลงบอนน์ตามมติคณะมนตรีความมั่นคง 1383/2001.....	81
3.2.2	การจัดตั้งกองกำลังสหประชาชาติตามมติคณะมนตรีความมั่นคง 1386/2001.....	93
1)	การจัดตั้งกองกำลังนานาชาติ ISAF.....	93

ก. อำนาจหน้าที่ของกองกำลัง.....	94
ข. ขอบเขตการให้กำลังของกองกำลัง.....	96
ค. การเข้าร่วมขององค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ(NATO).....	97
3.2.3 ผลทางกฎหมายของมติคณะมนตรีความมั่นคงเกี่ยวกับการฟื้นฟูอัฟกานิสถาน.....	101
3.3 การฟื้นฟูสันติภาพอัฟกานิสถานในปี ค.ศ.2006.....	103
3.3.1 การดำเนินการตามข้อตกลงอัฟกานิสถานจากมติคณะมนตรีความมั่นคง 1659/2006.....	103
3.4 อุปสรรคคณะมนตรีความมั่นคงในการฟื้นฟูสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ.....	105
1. ข้อจำกัดในการใช้มาตรการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี.....	105
2 ข้อจำกัดในการใช้มาตรการบังคับ.....	106
4. หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติการฟื้นฟูสันติภาพของอัฟกานิสถาน.....	113
4.1 หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติในการฟื้นฟูสันติภาพอัฟกานิสถาน.....	113
4.2 การจัดตั้งกองกำลังในการปฏิบัติการฟื้นฟูสันติภาพอัฟกานิสถาน.....	115
4.2.1 ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงจัดตั้งกองกำลัง UNAMA.....	115
4.2.2 อำนาจหน้าที่ของกองกำลังปฏิบัติการฟื้นฟูสันติภาพอัฟกานิสถาน.....	117
4.2.2.1 ปฏิบัติการช่วยเหลืออัฟกานิสถานทางด้านการเมือง.....	117
4.2.2.2 ปฏิบัติการช่วยเหลืออัฟกานิสถานทางด้านความมั่นคง.....	122
4.3 การฟื้นฟูอัฟกานิสถานในด้านสิทธิมนุษยชน.....	125
4.3.1 พันธกรณีทางกฎหมายของกฎบัตรสหประชาชาติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน.....	126
4.3.2 จัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนอัฟกัน AIHRC.....	128
4.4 หน่วยงานของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ.....	135
4.4.1 การจัดตั้งสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ.....	135
4.4.2 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ในอัฟกานิสถาน.....	137
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	146

	ญ
	หน้า
รายการอ้างอิง.....	151
ภาคผนวก.....	161
ภาคผนวก ก Chartered of the United Nations.....	162
ภาคผนวก ข The Bonn Agreement.....	194
ภาคผนวก ค United Nations Security Council Resolution.....	206
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	242